
STRATEGI FÖR FRED OCH RÄTTVISA

Verksamhetsplan
2021-2025

KRISTNA
FREDS
RÖRELSEN

VISION, DRIVKRAFTER OCH VÄRDEGRUND

Kristna Fredsrörelsen är en ickevåldsrörelse som arbetar för fred och rättvisa. Vi är djupt förankrade i den ekumeniska rörelsen och stödjer trosbaserat engagemang. Tillsammans med fredsaktörer i världen arbetar vi för ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva(1).

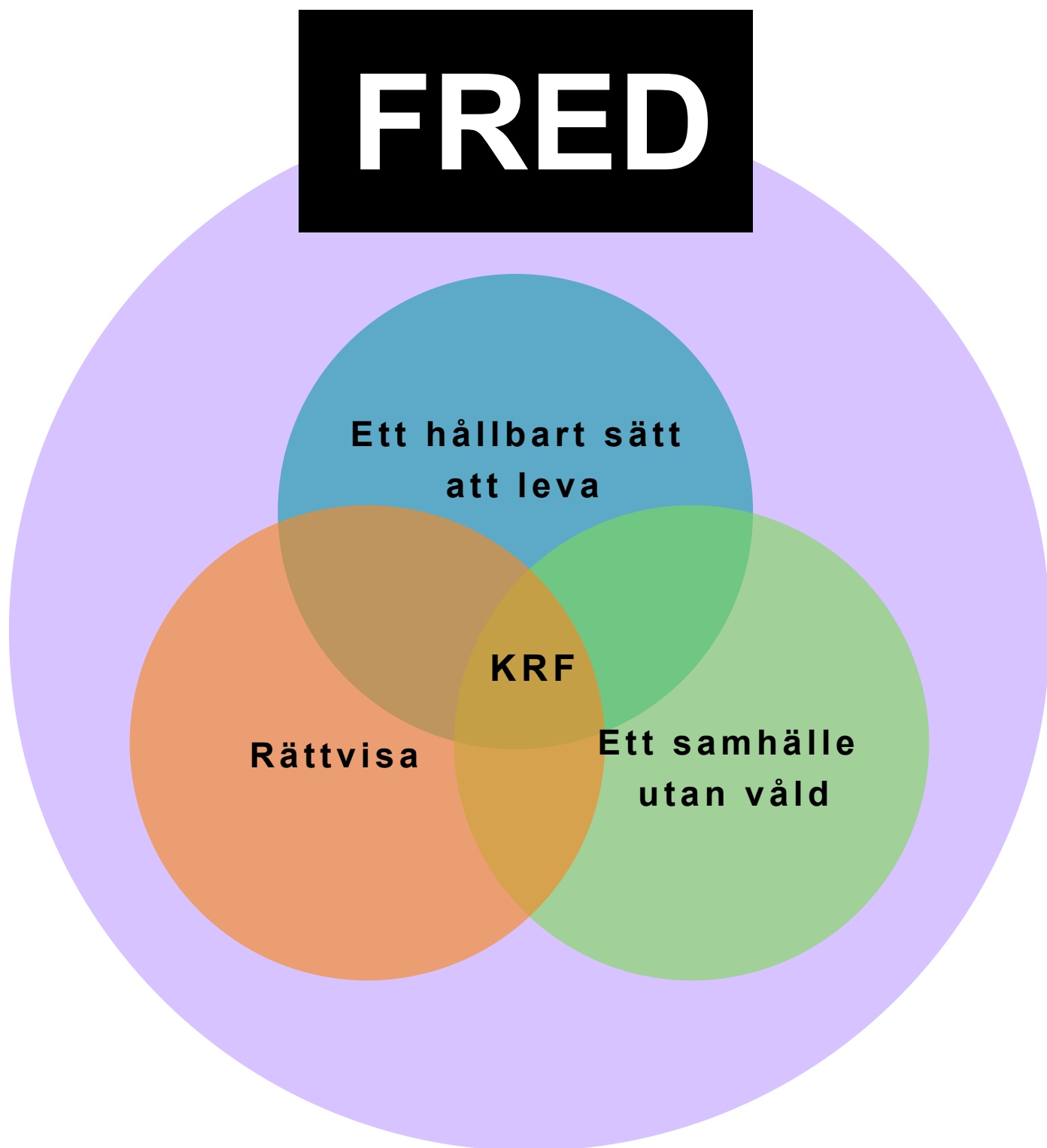
Kristna Fredsrörelsens vision ger en riktning för all verksamhet som organisationen genomför. Modellen visar hur Kristna Fredsrörelsens vision beskriver en fred som bygger på ickevåld, rättvisa och hållbarhet.

Kristna Fredsrörelsen grundades av personer som drevs av övertygelsen att det är oförenligt med kristen tro att bära vapen och delta i krig. Idag samlar organisationen människor med olika tro och drivkrafter, men vi enas i övertygelsen om ickevåldets transformerande kraft. Kristna Fredsrörelsen är en del av den internationella paraplyorganisationen International Fellowship Of Reconciliation (IFOR) som samlar trosbaserade organisationer i över 40 länder.

Kristna Fredsrörelsens värdegrund utgår från ickevåld. Den inkluderar en tro på att förändring kan uppnås, att mål och medel hör samman och att alla människor har lika värde. Icke-våld är mer än att avstå från våld, det är att motverka och avslöja direkt och strukturellt våld med fredliga medel. Det innebär också att ”vara förändringen” det vill säga ett konstruktivt och transformativt arbete där vi förverkligar den ickevåldsliga framtid vi vill se här och nu.

(1) Verksamhetsplanen utarbetas utifrån Kristna Fredsrörelsen tioåriga Idégrund 2013-2023
https://krf.se/wp-content/uploads/2019/04/1.1.2-KrF_Idégrund_antagen_2013.pdf

FRED

OMVÄRLDSANALYS

Konflikter är en naturlig del av samspelet mellan människor och en grundläggande möjlighet till lärande och utveckling. Det är när konflikter blir destruktiva och våldsamma som de blir ett problem. En hållbar, rättvis fred kräver därför att konflikter, orättvisor och förtryck synliggörs och behandlas konstruktivt. I början av 2020-talet ser Kristna Fredsrörelsen flera globala trender som utmanar förverkligandet av vår vision. Vi ser en självförstärkande dynamik där förutsättningarna för konstruktiv hantering av samtidens stora utmaningar försämras och riskerna för våldsam konflikt ökar. Många av de faktorer som driver den här utvecklingen har förstärkts ytterligare av coronapandemin, som ökat de ekonomiska klyftorna, drabbat de mest sårbara hårdast och på flera håll använts som skäl för att kringgå demokratiska processer och minska det demokratiska utrymmet för civilsamhället och sociala rörelser.

De senaste åren har världen sett en nedåtgående trend vad gäller demokrati och rättigheter, både i demokratiska och ickedemokratiska stater samtidigt som civilsamhällets aktörer har mindre utrymme att driva sina frågor⁽²⁾. Det internationella samfundet i form av FN och andra multilaterala samarbeten har delvis försvagats i och med en ökad tendens till nationellt och nationalistiskt driven politik. Samtidigt står världen inför flera globala hot, där klimatförändringarna kanske är det allra viktigaste och där kärnvapen kan ödelägga hela vår värld. Multilaterala samarbeten är avgörande för att hantera dessa ödesfrågor och nå målen i Agenda 2030.

Växande socio-ekonomiska klyftor och en oförmåga hos politiska aktörer att tilltala och inkludera alla grupper i samhället har skapat en grogrund för populism och kortsiktighet med enkla svar på komplexa frågor. Detta tillsammans med ett alltmer splittrat medielandskap och sociala medier med stora plattformar vars logaritmer förstärker budskap som, likt konspirationsteorier, väcker starka känslor. Tillsammans har detta bidragit till att det demokratiska samtalet har försvagats. De växande klyftorna har gett upphov till social oro och lett till organisering och protester på flera platser i världen. Att de mänskliga rättigheterna och folkrätten⁽³⁾ ifrågasätts som internationell standard, även av ledare i vissa demokratiska stater gör det svårare för individer och organisationer att driva opinion för ett mer rättvist samhälle.

(2) Se exempelvis Freedom House, Freedom in the World 2019, <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2019/democracy-in-retreat>.

(3) UDOHR, plus alla andra dokument

OMVÄRLDSANALYS

När vi analyserar de konflikter Kristna Fredsrörelsen verkar i idag ser vi några gemensamma faktorer som driver destruktiv konflikt.

När makt och ekonomiska resurser fördelas mer ojämnt blir det svårare för människor att påverka samhället, och orättvisor och ojämlikhet riskerar att öka. I många av de kontexter där Kristna fredsrörelsen verkar ser vi också att stora grupper stängs ute från inflytande och samhällsutveckling, på grund av till exempel etnisk diskriminering eller svårigheter för ungdomar att göra sina röster hörda och påverka sin egen och sitt lands framtid. Den här typen av orättvisor och exkludering ökar risken för våld och väpnad konflikt, särskilt när ojämlikhet och exkludering sammanfaller med grupptillhörighet(4).

Vi ser också att miljö- och klimatfrågor och fred hänger nära ihop, och att kopplingarna mellan dem blir tydligare ju längre effekterna av klimatförändringarna fortskrider. Konflikter kring naturresurser riskerar att hårdna och fler människor drabbas av försämrade försörjningsmöjligheter eller tvingas lämna sina hem när effekterna av klimatförändringarna blir tydligare. Redan nu ser vi hur urfolks rättigheter både i Sverige och i samarbetsländerna, liksom möjligheterna till en fredlig utveckling i Sydsudan och Maghrebregionen, påverkas av naturkatastrofer och förändrade ekosystem, men också av exploatering av naturresurser. Våldsamma konflikter driver också på miljöförstöring och klimatförändringar, tar resurser och politisk kraft från behovet av att hitta hållbara alternativ och hantera dessa utmaningar(5).

Slutligen är det tydligt för oss att våldsnormen växer. Allt fler röster talar om våld som något befogat och nödvändigt för att lösa samhällsproblem, och det blir svårare att få gehör för konstruktiva, ickevåldsliga alternativ. I Sverige ser vi det i frågor som rör brottslighet, migration och synen på nationell säkerhet, för att ta ett några exempel. I flera av våra samarbetsländer använder staten våld för att agera inte bara mot brottslighet eller externa hot utan även mot sociala rörelser.

(4) För ett fördjupat resonemang om när och hur ojämlikhet bidrar till våld och konflikt, se t.ex Bahgat et al, Inequality and Armed Conflict, Peace Research Institute of Oslo, 2017, och FN och Världsbanken, Pathways for Peace, 2018 www.pathwaysforpeace.com.

(5) Se t.ex. Sida, The relationship between climate and violent conflict, 2018

Men det finns också flera positiva exempel och möjligheter till förändring. Dels finns många exempel på folkliga manifestationer och protester bland människor världen över, inte minst unga, och dels finns en unik överenskommelse mellan världens länder om att skapa en hållbar utveckling globalt genom Agenda 2030 – ett årtionde av handling.

Kristna Fredsrörelsen tror att följande förändringar är nödvändiga för att möta utmaningarna i samtiden och bidra till en värld av fred genom ickevåld, rättvisa och hållbarhet:

Exkludering behöver bytas ut mot inkludering

Bred inkludering av berörda grupper är avgörande för att olika behov och intressen ska tas tillvara och för att förändring ska bli hållbar. Detta gäller såväl i förebyggande av våldsamt konflikt som i konfliktomvandling och i postkonfliktsituationer. Att underlätta och möjliggöra marginaliserade gruppers deltagande i beslutsprocesser genom hela konfliktykeln är därför ett sätt Kristna Fredsrörelsen kan vara med och påverka för en fredligare värld.

Kortsiktiga, reaktiva lösningar behöver ersättas av hållbara, konstruktiva

Som freds- och ickevåldsorganisation har vi ett ansvar inte bara att motsätta oss alla sorters våld, utan också att bidra till att konstruera alternativ och visa att en annan värld är möjlig. I ett allt mer polariserat samhällsklimat riskerar kortsiktiga lösningar som signalerar handlingskraft att gå före långsiktiga överväganden. Det gäller inte minst i freds- och hållbarhetsfrågor där breda överenskommelser är nödvändiga. Kristna Fredsrörelsen stödjer organisationer som arbetar med grundorsaker till konflikt och är en röst för förebyggande av våldsamt konflikt. Vi arbetar för att synliggöra kopplingen mellan konflikt, miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet och för att lyfta fram positiva exempel och kreativa lösningar.

Våldsnormen behöver vändas till en fredsnorm

Ett ickevåldsligt förhållningssätt till politik och samhällsbygge innebär att vi söker förklaringar och lösningar på samhällsproblem bortom militarisering, hårdare straff eller utökade satsningar på poliser och kontrollfunktioner. Lösningarna ligger i att vid sidan av hanteringen av det direkta våldet motverka strukturellt våld. Dialog, medmänsklighet och samverkan är nycklar till ett mer fredligt och inkluderande samhälle.

UPPDRAG OCH VERKSAMHET

Kristna Fredsrörelsen bidrar till denna förändring genom att samla människor som vill verka för vår vision. Tillsammans kan vi analysera, lära och påverka för att bygga det samhälle vi vill ha.

Kristna Fredsrörelsen har också en möjliggörande roll genom att stödja fredskrafter i konfliktområden, att arbeta med folkbildning för fred i Sverige och att utveckla ickevåldsperspektiv för politisk påverkan.

Kristna Fredsrörelsen ska verka i ord och i handling, lokalt och globalt. Ledord för Kristna Fredsrörelsens uppdrag under perioden kommer att vara engagemang, samarbete och förändring.

Ledorden ska genomsyra verksamheten under perioden och präglade bilden av Kristna Fredsrörelsen i intern och extern kommunikation. De utgör, tillsammans med målen, underlag för planering och utvärdering. Orden är valda då de summerar vägledande principer för hur Kristna Fredsrörelsen ska arbeta för att möta de utmaningar vi ser och nå våra mål.

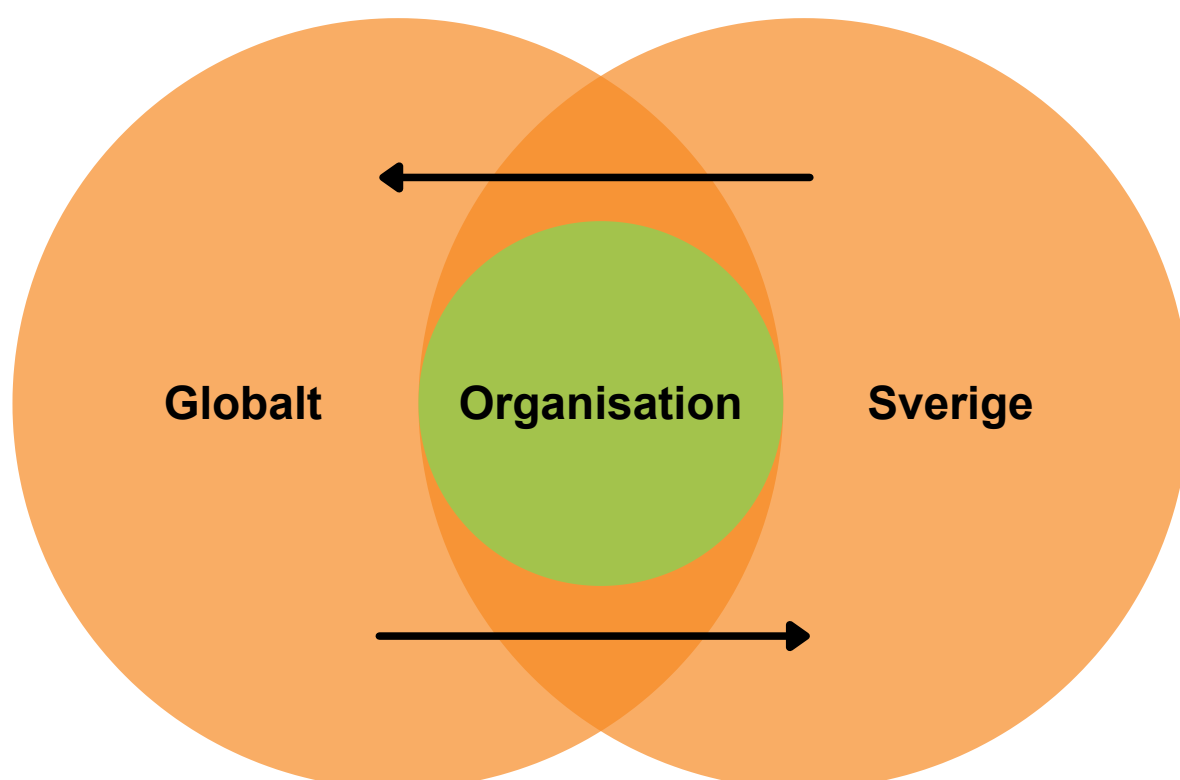
- Engagemang: För att förändring ska bli hållbar krävs att de människor som berörs är involverade. Vår verksamhet bygger på den kraft som finns i medlemmarnas, våra samarbetsorganisationers och andra intresserades engagemang och övertygelse.
- Samarbete: Organisering och samarbete mellan människor, organisationer och stater är nödvändigt för att vända den utveckling som just nu leder bort från vår vision. Vi vill lyfta och värna fredsrörelsen som en folkrörelse med många olika delar som stärker och inspirerar varandra.
- Förändring: Vi samlar människor som vill göra skillnad. Att leva med ickevåldet är att aktivt utmana status quo och arbeta för en mer fredlig och rättvis värld.

UPPDRAG OCH VERKSAMHET

Under verksamhetsperioden kommer Kristna Fredsrörelsen att:

- ✓ mobilisera, utbilda och engagera enskilda och organisationer för fredliga och inkluderande samhällen genom ickevåld– folkbildning för fred
- ✓ påverka beslutsfattare att inkludera ett förebyggande, ickevåldsperspektiv i sina politiska visioner och beslut
- ✓ Stödja fredsaktörer i konfliktområden samt hämta hem berättelser, kunskap och målgruppernas röster och krav
- ✓ bedriva en demokratisk styrd organisation med funktionell förvaltning, högt medlemsinflytande, lärande och utveckling, väl fungerande interna system och stärkt inkludering.

Kristna Fredsrörelsen har tre verksamhetsområden: engagemang och påverkan, internationellt fredsarbete samt Kristna Fredsrörelsen som organisation. Dessa är beroende av och förstärker varandra. Mötet mellan dem ger ett mervärde och en särskiljning från andra organisationer: ett stort internationellt fredsarbete, ett tydligt ickevåldsperspektiv och en särskild kompetens och nätverk relaterade till trosbaserat och aktivistiskt fredsarbete.

ENGAGEMANG OCH PÅVERKAN

Kristna Fredsrörelsen är en mötesplats för att stärka kunskap, mobilisering och att utveckla ickevåldsliga alternativ. Tillsammans kan vi påverka samhället och beslutsfattare.

Verksamhetsmål

Verksamheten ska bidra till visionen och Agenda 2030

i Sverige och målet är att

- stärka engagemang för ickevåldslig social förändring,
- bidra till värderingar, attityder och beteendemönster som stärker fredskultur och
- påverka politiska beslut så att orättvisor motverkas och våld och våldsamt konflikt förebyggs

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Strategi

Kristna Fredsrörelsen ska bli ett nav för utveckling och lärande om ickevåld i Sverige och folkbilda för fred. Folkbildning syftar till lärande och utveckling på ett demokratiskt och jämlikt sätt. Med folkbildning för fred bidrar Kristna Fredsrörelsen till ickevåldslig social förändring genom att fler ökar sin kunskap, erfarenhet och ickevåldsliga verktygslåda, vilket stärker individens och gemenskapens förmåga att organisera sig, agera och påverka. Kristna Fredsrörelsen ska också stödja utformningen av ickevåldsliga politiska alternativ för fred och kanalisera engagemang till att påverka politiska beslut. Det handlar om att ifrågasätta beslut grundade i en våldsnorm, och istället utveckla förslag som utgår från en fredsnorm och söker konstruktiv hantering av grundorsaker istället för destruktiva och våldsamma svar på symptom.

Medlemmarna och engagemangsgrupperna är basen i vår rörelse, men vi riktar oss också utåt för att förändra samhället omkring oss. Skolor, församlingar och organisationer får stöd av Kristna Fredsrörelsen att stärka sin kunskap och sitt engagemang för fred och ickevåld, och genom att arbeta med folkbildning för fred bygger vi ett fredligare samhälle underifrån. Vi skapar också möjligheter för utbyte mellan lokala fredsinitiativ i Sverige och i våra programländer och fungerar som en brygga mellan lokalt arbete och globalt engagemang för fred och ickevåld.

ENGAGEMANG OCH PÅVERKAN

För att stödja och kanalisera medlemmarnas engagemang utvecklar vi tillsammans möjligheter att delta och på sina egna villkor. Förutom lokalgrupper finns det möjlighet att engagera sig i tematiska nätverk och att göra punktinsatser i samband med kampanjer och event. Vi tar vara på alla unika möjligheter att bidra till en fredligare värld.

Genom att arbeta tillsammans med andra kan vi lära och utvecklas och få större genomslagskraft för vår vision. För Kristna Fredsrörelsen är våra relationer med samarbetsorganisationer, trosbaserade nätverk och koalitioner inom civilsamhället både i Sverige och internationellt en styrka och en tillgång. I den globala organisationen för trosbaserade fredsorganisationer, IFOR, får vi del av andras erfarenheter och arbeta tillsammans för att påverka i Sverige, FN och EU.

Arbetet med att kanalisera, stärka och koppla samman engagemang lokalt och globalt ger oss en plattform och en trovärdighet för att påverka makthavare och samhället omkring oss. Vi fokuserar vårt centrala påverkansarbete på förebyggande av våld och våldsamt konflikt. Det är relevant för de tre förändringar vi vill uppnå – inkludering, hållbarhet och fredsnorm – och det är ett område där Kristna Fredsrörelsens medlemmar och samarbetsorganisationer har ett starkt engagemang och stor erfarenhet. Att samla vårt påverkansarbete under temat förebyggande av våld och våldsamt konflikt ger oss ett tydligt fokus och öppnar möjligheter att nå och skapa allianser med nya grupper i samhället, såväl gräsrotter som högsta beslutande instanser. Lokalt och internationellt. Så kan vi stärka både vår egen synlighet och vårt bidrag till förändring av samhället.

SAMMANFATTNING AV STRATEGIN

METOD

Kommunikation
och påverkan

Medlems-
engagemang

Folkbildning
för fred

FÖRÄNDRING PÅ KORT SIKT

Mobilisering

Opinion

Stärkt kapacitet

Nyckelaktörer
agerar

FÖRÄNDRING PÅ LÅNG SIKT

Icke-våldslig social
förändring

Orättvisor och
grundorsaker
åtgärdas

Fredskultur

INTERNATIONELLT FREDSARBETE

Kristna Fredsrörelsens internationella verksamhet stärker fredsaktörers arbete med att motverka och omvandla grundorsaker till konflikt och stärker deras möjligheter att nå konkreta framgångar för fred, rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva.

Verksamhetsmål

Verksamheten ska bidra till visionen och Agenda 2030 i samarbetsländerna och målet är stärkta förutsättningar

- för människor att verka för ickevåldslig social förändring och att söka fredliga lösningar,
- för lokala fredsaktörer att bidra till värderingar, attityder och beteendemönster som stärker fredskultur
- att orättvisor motverkas och grundorsaker till våldsam konflikt åtgärdas genom förändring på samhällsnivå

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

genom skydd och säkerhet åt hotade människorättsförsvarare och stärkt kapacitet för fredsaktörer i konfliktområden

Strategi

Kristna Fredsrörelsens strategi i det internationella arbetet är att stärka människors och organisationers eget arbete för fred och rättvisa. En fredlig och rättvis utveckling kräver engagemang från stora delar av samhället samtidigt, både från enskilda, organisationer och beslutfattare. Förändring behöver ske såväl i kultur, normer och idéer som i praktisk handling och politiska beslut. Människors kraft och engagemang tillsammans med andra är en grundläggande förutsättning för hållbar förändring.

Vi fokuserar vår verksamhet på att undanröja två hinder för att den kraften ska kunna blomma ut till fullo – hot och våld och brist på resurser. På många platser i världen utsätts människor som engagerar sig för fred och mänskliga rättigheter för hot och våld. De kan också sakna resurser och kapacitet för att genomföra sin viktiga verksamhet. Kristna Fredsrörelsen arbetar därför dels med internationell medföljning för att ge skydd och säkerhet åt hotade

INTERNATIONELLT FREDARBETE

människorättsförsvare, dels med ekonomiskt stöd och utbildning, dialog och erfarenhetsutbyte. Våra partners arbetar i sin tur med att utbilda och mobilisera människor för att de ska bli aktiva fredsbyggare och konflikthanterare och med att påverka samhället och politiken i en fredlig och rättvis riktning.

Genom det internationella arbetet möjliggörs möten mellan folkrörelser för fred och ickevåld i våra samarbetsländer och folkrörelsen i Sverige. Det gör vi genom att regelbundet informera om och tillgängliggöra de lärdomar och samtal om fred och ickevåld som sker inom ramen för våra program – och genom att möjliggöra möten och dialog.

Kristna Fredsrörelsen värdesätter långsiktiga samarbeten och planerar ett fortsatt stöd till samarbetsorganisationer i Colombia, Guatemala, Maghreb-regionen, Mexiko och Sydsudan. Vi är dock alltid redo att ompröva hur och var vi arbetar utifrån förändrade behov och möjligheter.

SAMMANFATTNING AV STRATEGIN

KRISTNA FREDSRÖRELSEN SOM ORGANISATION

För att Kristna Fredsrörelsen ska kunna vara en effektiv och sammanhållande kraft för ickevåld och rättvis fred behöver vi en professionell organisation som kan vara ett stöd för medlemmar och rörelse. Vi behöver vara en god arbetsgivare för personal i Sverige och internationellt, se till att organisationen har tillräckliga resurser, att de används rätt och driver en transparent och demokratisk styrning. Verksamhetsområdet är alltså internt och syftar till att Kristna Fredsrörelsen har en hög förmåga att både organisera och genomföra, liksom sammanhang i form av samarbeten och förankring.

Verksamhetsmål

Verksamheten ska bidra till stärkt förmåga att uppnå visionen. Målet utifrån ledorden engagemang, samarbete och förändring är:

- Ökad synlighet, tydlighet och stärkt kännedom om vad Kristna Fredsrörelsen är och står för i Sverige – rättvis & hållbar fred på alla nivåer genom ickevåld
- Stärkt ideellt engagemang, gemenskap och medlemskap som välkomnar alla människor som håller med om vår vision och våra värderingar
- Stärkt finansiering för rörelsen och organisationen- stärka Kristna Fredsrörelsens kapacitet att samla in egna medel

Strategi

Fokus för det interna utvecklingsarbetet ska vara att bygga upp kapacitet gällande kommunikation och insamling samt lägga grunden för en ökad förmåga att möta, organisera och involvera medlemmar. Detta är centralt både för att kunna bidra till den samhällsförändring vi strävar efter och för att säkerställa organisationens resurser. Den interna utveckling vi vill se påverkas dock av externa faktorer; som en ökande osäkerhet kring finansiering för civilsamhället, förändrade engagemangsformer i folkrörelsesverige med minskat fokus på medlemskap, och att stärka vår insamling trots svårigheter att nå ut jämfört med större och mer resursstarka insamlingsorganisationer.

KRISTNA FREDSRÖRELSEN SOM ORGANISATION

För att möjliggöra denna utveckling behöver vi bygga på våra styrkor steg för steg utifrån det vi har och är. Vi ser att det finns en stor potential att strategimässigt binda ihop och visa på de tydliga synergier som finns mellan vår internationella verksamhet och rörelsen i Sverige. Att stärka berättelsen om Kristna Fredsrörelsen kommer att vara ett viktigt verktyg för att uppnå målen. Att satsa på engagemang och söka vägar att möta nya mönster i hur människor väljer att engagera sig är en annan viktig del i att stärka Kristna Fredsrörelsen som rörelse.

Kommunikation och engagemang återfinns i strategierna för alla verksamhetsområden, och i det interna arbetet är fokus att skapa förutsättningar genom stärkta strukturer, system och utvecklingsarbete. På kort sikt handlar stärkta resurser på utveckling av projektverksamhet i Sverige medan vi på längre sikt kommer att sträva efter att utveckla Kristna Fredsrörelsens finansieringsmodell för att öka vår handlingsfrihet och minska vår sårbarhet.

SAMMANFATTNING AV STRATEGIN

